

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este de 2 ori: Miercură și Duminecă, făcând o dată pe săptămână. — Pretul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ fl. v. a. Tiere estere 16 fl. v. a. pe unu anu sér 40 doldieceri, or 8 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postale c. r., și pe la DD. corespondenți. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari sér miei inserate se ceru 8 cr. Taxa timbrala e 30 cr. de fisare publicare. Fară depunerea acestui pretiu înainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 62.

Brasovu, 13/1 Augustu 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Dela dieta.

Siedinti'a din 29 Iuliu. (Urmare). V.-presied. Al lui le anu respingandu propunerile lui Branu, Ratiu si nemultiaminduse neci cu formularea propunerii dep. Bohetiul pentru-ca acésta indigésa deschiderea unui drumu de a desbracá pe membrii r. guberniu de dreptu de a poté fi si densii alesi de poporu séu chiamati de Maiestatea S'a de membrii ai dietei, dice ca simburele unei idei cu prinse in propun. I. Bohetiul totusi merita considerare. § III cuprinde, ca membrii dietei nu potu luá neci una instructiune cu sene in dieta, ci trebuie se fia liberi in convingerile loru individuale; dar' pote, cá elu séu vre unu colega alu lui se fia chiamat a fi representantu in regimul la apararea cutarui séu cutarui proiectu. E intrebarea acum, ca facia cu sobordinarea datorita ce este de a face? ca elu garanti'a aceea de libertatea convingerei, care o cere circumspectiunea corporatiunei legislative la facerile de legi, nu o afla in pararea lui C. Schmidt si Rannicher, cari disera ca unu membru alu regimului nu va primi apararea unui proiectu, alu carui cuprinsu nu aru responde convingerilor sale individuale; inse potu veni tempi, candu vomu avé unu regimul neliberalu nu cá acésta, si noi nu facem legile numai pentru acumu, ci pentru venitoriu, pre candu unu regimul iliberalu nu se tiene neci de cumu de impossibilitati etc. (Bravo!) Si in urma propune, cá gubernatorulu si v.-presiedintii se aiba dreptu a veni in dieta si in comisiunile dietei, si a luá cuventu ori-si candu, ér' la votisare iau numai atuncia parte, candu sunt deputati séu regalisti. Apoi adauge: acel'asiu dreptu compete si representantiloru regimului speciali, cari totusi, pana candu durésa insusirea acésta oficiala a loru, chiaru si de sunt membri dietali, nu ieau parte la votisare. Prin una formulatiune asia potrivita ne amu asigurá dice pe venitoriu nu atatu facia cu regimulu celu bunu si liberalu de astadi, dar' deosebitu pentru venitoriu facia si cu vre unu regimul iliberalu, care inca nu se tiene de categori'a imposibilitatiloru. (Bravo!).

Binder dice, ca insemnatarea propunerilor a-cestor'a invaluese intrebarea déca in genere se se mai aléga si oficiali de deputati dietali? pentru-ca unu cercu séu altulu de alegere, care e representantu prin oficialu gubernialu s'aru lipsi de dreptulu votisarei in casulu de susu. Schuler-Libloy observa, ca aru fi de dorit, cá pe catu va fi cu potintia se fia deputati representantii regimului.

Mai vorbesce apoi Obert care formulésa altufeliu §-lu inse nu e sprijinitu.

Ref. Moga vorbise asia: Inalta casa! Propunerea dlui dep. M. Bohetiul nu o potu recomandá inaltei case, nu o potu pentru aceea, ca propunerea acésta sa in contradicere nu numai cu situatiunea parlamentului transilvanu, dara si cu situatiunea parlamentelor din tieri straine. Candu a fostu aceea dloru, cá unu Lordu seu Ministru alesu fiendu de deputatu in cas'a de josu din Englter'a in modelulu acela alu constitu-

tiunei liberali se se fi eschisut, candu a venit lucrul la votisare? Neci odata. Asia dara acestu exemplu este si in Englter'a in celu mai constitutionale statu alu Europei necunoscutu.

Dara eu ieu lucrul si din altu punctu de vedere — gubernatoriul, vice-presiedintii si consiliarii gubernului reg., decacumva nu sunt alesi de deputati seu nu sunt chiamati de corona cá regalisti au numai votu consultativu in dieta. Acestia nu vinu in dieta cá se faca opusetiune, ci vinu, cá, candu diet'a vă pune intrebarea catra representantele regimului, acesta se pote dā desluciri cuviintiose. Asia dara nu sta nemicu in cale cá presiedintele vice-presiedintii si consiliarii gubernatoriului ca deputatu alesu se nu pote ave votu decisivu. Nu si pentru aceea, pentru-ca eu sum de aceea parere, ca in diet'a Transilvaniei interesele regimului cu interesele dietei sunt si voru fi identice. Ce se tiene de oserbarea unui membru din centru, care a afirmatu, ca tocma unii membri din stang'a au votat in contra propunerii regimului, eu mi eu indrasnela a reflectá cumca multi membri si din centru au votisatu in contra propunerii regimului d. e. la legea pentru limbi. (Bravo!).

Eu m'a-si rogá cá, dloru, astufeliu de imputari cari aducu urmari asia de neplacute, se benevoesca a le tiené pre altu campu si a nu le trece pre campulu legislatiunei, unde nu au locu. Ce se tiene de propunerea dlui Branu eu nu o potu primi, pentru aceea, ca intre diet'a transilvaniei si intre imputernicitulu comisariu regiu, sta legatura, incatul diet'a are de a face töte lucrurile sale prin comisariulu regescu. Cu exemplulu adusu de dlui din senatulu imperiale, este lucrul altumentrelea, pentru-ca acolo nu se afla imputernicitu comisariu regescu dietale, si consiliulu imperiale nu sta in o asia corelatiune si legatura catra regimul cum stam noi. A tramite unu comisariu reg. este fundat in legile patriei nostre si acésta stare si legatura nu se afla in tota monarchia, fora numai in Transilvania. Asia-dara eu legatur'a acésta strinsa intre comisariulu regescu si intre dieta nu asi vré a o largi. Misiunea dietei este cu multu mai inalta de catu se se intórcă catra alte jurisdictiuni seu catra alte corporatiuni. Si diet'a incungurandu comisariulu plenipotentiatu reg. ar' poté veni in aceea neplacuta stare — cá recusitiunile se i-se reiepte — candu comisariulu reg. plenipotentiatu are potere a dā valóre adviatiunilor sale.

Éra ce se tiene de propunerea dlui Dr. Ratiu trebuie se marturisescu, ca eu pre acésta o aflu de aplicabile. Dlu dr. Ratiu a retienutu alinea autaia a §-lui intre töte, si a facutu numai adausu practicabilu. Practicabilu déca din acelu punctu de vedere, ca déca diet'a alege o comisiune din 5—8 membri si voru fi afara de membrii dietali éra 5—8 consiliari cari voru merge in comisiune, nefiendu ei alesi seu chiamati atunci ei aru paralisá totu operatulu comisiunei. (Asia e!) Si asia eu afla practicabilu cá in comisiuile acéstea se lucre aceia, pre cari ia incredintiatu inalt'a casa cu elaborarea si reportarea unui proiectu. Si déca dnii aceia ne alesi voru vré se cerceteze comisiunile dietali, este cu cale se aiba numai votu consultativu ad. se dè informatiuni cuviintiose la cererea comitetului. Inse a

determină și a paraliză voia și operatului comisiunii după parere mea nu este cu cale. Din acestu punctu de vedere mi ieu indresnela a recomandă înaltei diete § 4 după cum se află în operatului comisiunii ou pucină modificare facută din partea dlui Ratiu, că de către membrii înaltului guvern vor veni în comisiuni se aibă votu numai consultativu și nu decisivu. (Bravo!)

Dep. Al dul e anu: Reflecțiunile facute din partea mai multor dñi în contra propunerii mele nu m'au potutu indemnă neci decum de a modifica, cu atatu mai pucinu de a repasi dela propunerea mea.

La reflecținea dlui C. Schmidt, ca ad. reprezentantii regimului, oarii sunt totuodata membri ai dietei nu ar' potă caușă neci o disarmonie intre § 4 și 3, ca ci in legea acăstă nu se dice neoairi, ca ei ar' ave de a luă instructiune dela regim si ca prin urmare temerea mea nu ar' stă; eu trebuie se respundu, ca de către deputatului dietei e totudeodata si membru subordinat al regimului, si că atare a primitu misiune speciale de a aperă cutare seu cutare proiectu al regimului, atunci numai pote fi indoieala — ar' fi o amagire de sine a presupune contrariulu — ca instructiunea pentru unul că atare este neocobila; chiaru cuprinsulu proiectului de apertu, prin elu, dela care elu proprio moto nu se pote abate, desi dōra ar' dori, face instructiune pentru dinsulu. Acăste dōue impregiurari, cuprindu in sene o instructiune positiva pentru tienerea lui facia cu dieta si proiectul respectivu, pana ce sa desbatutu si adusu de dieta conclusu asupra lui.

Dloru! pentru că se ne intielegemai mai bene, se luamu lucrul practice, éra nu numai teoretice, si ne vomu convinge pre deplinu despre acăstă. Se nu ne amagim dloru prin sesiunile legislatiunii anului preseute, cari ar' arata nesce rezultate fără splendide si dovada despre o armonia imbucuratoare intre noi si regim; ci se privim si la venitoriu pote voru intra la midiulocu alte impregiurari mai pucinu favoritorie si facia cu acelea trebuie se ne'ngradim.

A dou'a reflecține a dlui dep. Conradu Schmidt ca regimul ar' denumi de reprezentante alu seu din sirulu membrilor dietali numai pre acelu consiliaru gub. despre care ar' fi convinsu a priori, ca convingerile lui individuali consimtu ou cuprinsulu proiectului regimului aperandu in dieta. Acăstă nu sta, ca credu ca foră denegarea caracterului vietii parlamentari, asia-ceva nu potem presupune; pentru ca ante desbaterile in comisiuni si desbaterile in dieta au de scopu a capacitate si a lemur parerile individuali ale membrilor dietei, pre candu denumirea consiliarului de guvern si totudeodata membrului dietei de reprezentante alu regim., urmedia după cum scim inaintea consultarilor. Acumu intrebui eu dloru, de către unu atare membru alu dietei că consiliaru gub. consimte cu proiectulu regimului, si regimul pentru aceea la alesu de reprezentante alu seu, se intielege de sine cumu disei mai susu ca a trebuitu regimulu selu fi denumit inca inainte de a fi inceputu desbaterile asupra proiectului respectivu, ore se pote presupune despre unu atare reprezentante a se abate dela instructiunea sa, de către sar' convinge in urmă desbaterilor despre unu ce contrariu facia cu convingerea avuta mai nainte? Eu credu ca nu, seu celu pucinu ar' devin in unu conflictu de doue deosebite datorintie; facia cu dieta că membru alu ei, si facia cu regimulu că aoperatoriu alu lui. Ore nu este elu spusu de a vetamă un'a seu alt'a din acăstă dōue datorintie ale sale? Acăstă este o pusetiune dloru, care trebuie delaturata de pre bin'a constitutionalismului. Rannicher: Herr Präsident! ich bitte um's Wort. Binder auch ich bitte um's Wort.

(Va urmă).

Estractu dintr'o corespondintia din Sabiiu.

Sciindu-se mai departe, cumca din 8 Iuliu a. c. pana in 6 Augustu comitetulu respectivu (urbariale) abia a tienutu 2 siedintie de si in acestu tempu (8 Iuliu pana 6 Aug.) celu pucinu in 10 dile nu s'au tienutu siedintie dietali; avendu prin urmare mai multi membri dietali cause destulu de temenice de a crede, cumca presedintele respectivului comitetu dn. dep. Thiemann — nu tiene siedintie regulate si are inaintea ochiloru pote scopuri politice de a amană resolvarea a cestoru obiecte atatu de momentose, in siedinti'a din 6 Aug. a. c. dep. Dr. Ratiu — a facutu urmatori'a propunere. (Vedi Nr. tr.).

Acăstă propunere s'a facutu in siedinti'a din 6 Augustu după 2 ore după amédi si ne fiindu dieta in numeru de a potă aduce concluse s'a amanatu desbaterea 'ei pe astadi.

In siedintia de astadi (8 Aug.) ne vorbindu pentru acăstă propunere din steng'a numai deputatulu Manu de si din

oentru n'a vorbitu nime in contra ei și lipsindu mai multi din deputati romani(?) s'a reieptatu cu cateva voturi. Acăstă propunere inse si a avutu efectul seu, pentru ca comitetulu urb. respectivu adi dimineația dela 9—10 ore a tienutu un'a siedintia si astadi după amédi la 5 ore tiene a două siedintie, adeoa intr'una di atatea siedintie, cate a tienutu de o luna incocé.

E sperantia, cumca Dr. Ratiu 'si va reinoi propunerea, de către comitetulu respectivu in 8 dile nu va fi gata cu elaboratele siesi incredintiate.

Ce se tiene de intercaliunea deputatului Dr. Ratiu in caus'a comunelor din districtul Nasaudului in contra comunelor din districtul Bistritiei, ve tragu atentiunea asupra acelei impregiurari, cumca gazet'a nemtisca „Hermannstädtler Zeitung“ fara că se publice in colonele sale acea intercaliune in 2 numeri a critisatu intercaliunea intr'unu modu cu totulu necovenintiosu unui diurnal si in contra macsimei audiatur et altera pars, dovada, cumca acestu diurnal nu are de scopu alta de catu a inegri si totu calumnia pe romani, precum o facu acăstă si in numerulu din 6 Augustu prin reproducerea articulului intitulat „Demos“.

A sera a sositu vice cancelariulu br. de Reichenstein si se aude, ca proiectulu despre curtea de casatiune vine indeuptu neintaritu spre desbatere noua. Suntemu curiosi a vedé portarea deputatilor romani in privint'a acăstă; audimur inse, ca una parte mare a deputatilor romani sunt mai resoluti a si depune mandatulu, de catu a se invoi că resiedinti'a tribunalului supremu se fia in Vien'a din causa, ca prin acăstă ar' dā si unu testimoniu de paupertate tuturor amplioatiilor patrioti, cumca densii in patria n'aru potă administră justitia a după dreptate. (Cu totii amu dori se fia in tiéra si Mai. S'a rogata pre umilitu de dieta pote ea s'aru indunră a face concesiune din dreptulu Mai. R.) se astăpta dela diurnale de a se dechiară si in privint'a impartirei tierei, mai cu séma in privint'a acea, de către opinionea publica e multumita cu un'a impartire noua ce corespunde principiului unei administrari mai usioare său ca ea vré a se luă considerare si la gruparea nationalitatilor (vulgo teritori nationalij).?

Intr'acea se ande, cumca mai multi membri dietali voru a intercală pre inaltulu guvernului, de către inaltu acăstă a adusu la cunoscinti'a Mai. Sale, cumca mai multe posturi cardinali in patri'a nostra au devenitu vacante, că asia corpulu legislativu cum altissimo annuto in intielesulu dipl. Leopoldine si a articulului 20 din anulu 1791 se fia in stare de a potă pasi la restaurarea constitutionale a acelor posturi cardinali.

In siedinti'a de astadi deputatulu Schuler-Libloy si dep. Dr. I. Ratiu au facutu la § 18 din ordinea dietale unu emendamentu suplinitoru; celu d'antaiu că amplioatii politici in cercurile loru respective se nu pote fi alesi de deputati, — alu doilea, că toti amplioatii politici dela administratori — comiti supremi, capitani — judi regesci etc. pana la cei din urma amplioati — judi cerouali — in cercurile, districtele — său comitatele loru respective de către voru fi denumiti in posturile loru, se fia eschisi de a potă fi alesi de deputati in acele cercuri său districte său comitate din acea causa, că alegerea loru se nu devina din un'a influența silnică, ce potu esercea acestei amplioati asupra alegatorilor, ambe aceste proiecte au fostu spriginite, dar' pré pucinu aparate, ele la votisare au remas in minoritate facia cu majoritatea amplioatiilor. —

In Siedinti'a din 8 Augustu s'a mai primitu §-lu XV, XVI, XVII, fara multe desbateri, numai la estu din urma, care suna, ca alegibilulu trebuie se fia de 30 ani, propune Ep. Fagarasi in tr'una cuventare lunga, ca aru fi de lipsa una mai mare garantia pentru alegerea unui deputat, pentru ca mai nainte era garantia si instructiunea ce o primie, care acum lipsesc; inse ar' trebui se i se substitue unu censu mai mare si apoi si in privint'a cualificatiunei ar' trebui se se mai adauga garantii ad, că numai de acei se se aléga de Deputati, cari au inaintea ochiloru binele tierei si sustinerea tronului si suntu liberi de ori-ce prejudecie. G. Manu i a respinsu propunerea indrumandul la legile cele vechi, in care nu se află mai mare censu fipsatu, ci singur'a conditiune la alegibilitate era, că candidatulu se fia boeriu.

Moga mai adauge, ca profesiunea de credintia politica, care e acum in usu a se profesă inaintea alegatorilor, da mai multa garantia despre caracterulu si despre trecutulu alegibilului de catu totă instructiunile de mai nainte si asia se primi §-lu după cumu era formulat de majoritatea comisiunei.

La § 18 propune Schuler-Libloy emendam. de susu că oficialii politici denumiti de principale se fia eschisi dela ale-

gere in cercurile unde și au funcțiunile, fiindu-ca facu ilu-
atoria totă libertatea de alegere cu influența să. — Dr. Ratiu adaugă; ca și oficialii politici ai comitatelor, scaunelor și cercurilor se fia asemenea eschisi dela alegibilitate, inse, după cum se spune mai susu, vorbindu in contra c. Schmidt Dr. Teutsch, care dice, ca mai bine se se imbunatatișca sta-
rea instituției populare, că poporul se scia pe cine alege, eppulu Fagarasi, Schneider, c. Fekete toti totu in contră, in fine la votisare se si respinge emen-
damentulu lui Schuler-Libloy si Dr. Ratiu, priminduse §-lu după tecstarea comisiunei. In fine Popa röga pe presiedintele, că se pona catu mai curundu la ordinea di-
lei propunerea lui Puscariu si consoci pentru modificarea §-lui 41 si 49 ai patentei desdaunarei pamentului privitor la dreptulu de lemnarită si pasiunatu alu preotilor. Presiedin-
tele apromitendu a face acăsta, candu se va poté, defige ur-
matoreea siedintia pe diu'a a 2-a si incheia siedintă.

Noui deputati alesi: In cerculu Hedigului Alb'a superioara: Franciscu de Pocea; in Treiscaunele secuesci ear' se alesera cei mai dinainte; in Codlea: Fis-
calulu Moriz Conrad din Rupea; orasulu Clusiu: Bányai Vitalis si conte Lazaru Nicolaus; Mure-
siu Osiorhei: conte Dominik Teleki si br. Albert Bánffy. Scaun. Osior. cerculu superior elect.: br. Iosifu Bálintit. In Abrudu: Stef. Basa, par.
evang. ref. Ore cati voru merge la dieta si acum? —

Cronica esterna.

Situatiunea Gazei francesă „France“ pledéza mereu in contră Austriei; ea vrea se dovedește intr'unu articulu intitulatu „Poterea silei,“ ca Austri'a caloa in petiōre dreptulu nationalitatilor si alu tractatelor. Articululu ei se incheie cu o apostrofă catra contele Rechberg, carui'a ei imputa ca au lucratu intocma, că candu ar fi unu Cavour. Politic'a Cavouriana inca nu oa imputatu neme inaintea lui „France“ regimului austriacu. Cá una semptoma characteristică a simtiemintelor din Germani'a aduce inainte „France“ unu cuventu, care sei fi scapatu mai daunadi din gura unui omu de statu vediutu germanu, care nu se tiene de neci un'a din poterile mari germane.

Acelu'a se fi disu asia: „Noi ne apropiamu de o incureatura mare (Durcheinander) si cu catu vomu veni mai iute la ea, cu atata e mai bine“.

„Morning Post“ dice: Austri'a si Prusi'a voru avé mai antaiu a trage suferintie din starea cea noua a lucruriloru caré o au creatu prin resbelulu cu Danimarcă. Urmarea imediata a faptei acesteia a poteriloru va fi, ca ele voru trebui se fia tōte gat'a de resbelu. In Europ'a nu este mai multu sigurantia, de candu s'a subsrisu conventiunea preliminaria in Vien'a; nu mai ecscita neci o confidentia nece o incredere intre poterile singurite“.

Cabinetulu Franciei a tramsu o depesia oficiala la acreditatulu seu din Berlinu spre a o impartasi cabinetului prusianu, in care desaproba ocuparea militară a Rendsburgului si ei da svadu, că se inceteze a continua zalea apucata, ca altufeliu Franci'a se afla silita a esi din starea pasivitatii sale de pana acumu, si acăta depesia se impartasi la tōte regimile germane; de acea diurnalistic'a germana scuipa focu asupra emotiuniloru de prin diurnalele francese si englese pentru sil'a ce se facu Daniei cu pacea noua din Vien'a. Apoi ér' ésa la politic'a dilei a visa despre rectificarea graniței Rinului, si Prusi'a se invocesce, numai din teritoriul ei se nu se iè, ci din cela alu Bavariei ad. Landau.

Afara de intelnirea suveraniloru de vitia latina in Franci'a, unde după Botschafter va merge si principale Alesandru pe la diumetatea lunei acăsteia, se serie acumu, oa se va trame la Anglia unu demnitariu mare francu, unde calatoresce si regele Belgiei, care se reintărește numai acuma dela Napoleonu din Vichi. Trebuie se se faca vreunu arangementu intre poterile apusene. —

Unu procesu politicu care trage atensiunea nu numai a Franciei ci si a intregei Europe se pertraptédia acumu la tribunalulu Parisului. 13 advocați si deputati din opoziție se constituira in comitate, adunanduse in conventicule cu scop de a influentia alegerile la corpulu legislativu in partea oponzientei, că atari fura acușati, oa au tienutu conventicule nevertate, si se afla in ceroetare speciala. Acestia sunt toti din partid'a republicana: Garnier Pages si Carnot reprezentantii Franciei republicane inca se afla intre dinsii. Ce descoperirii republicane voru face se va vedé din marturisiri.

In Copenhaga deschise regele Christianu senatulu-Imperialu, inblandiendo pe danesi cu espunerea tristelor impregiuri, cari l'au silitu se negotieze pentru pacea cu Austro-Prusia fiindu parasitul de tota Europa. Dupa deciderea unui imprumutu de 12 mil. s'a amanatu senatulu pana 3. Oct.

Rusi'a. In Varsavia 5. Augustu fura ucisi Traugott sieful gub. nationalu, asemene Crajewski, Toczyski, Zulinski si Jeziorski capi de despartieminte.

Patruspredicee oficiali ai guvernului național prin gratia fnra condamnati parte la ocne parte la temnitie de cetate in Siberia.

ROMANIA. Prim'a proba ce o au datu romanii din Bucuresci, Ploiesci, Iassi, Craiova si alte orasie, cumuca s'au lepadatu de hain'a cea mohorita a servilismului si a indiferentismului nationalu a fostu lupt'a la alegerile consiliului municipal, oare ori si cumu esira in partea s'a cea mai mare nationale, cu tōte, ca prin orasie s'a veritu strainismulu intr'-atata. in catu d. e. Iassi numai orasii romanu nu se mai pote numi, ci jidau, apoi Bucurescii inca suntu inundati, nu numai de meseriasi strani, cari 'si inaltiara palate, ce rivalisă cu ale Domnului, ci si de burgarime si una plasa neguitorésca parte mare straina, cari fugu că draculu de tamaia de tōte institutiunile ce păsta tipulu romanismului si imbraca la parere unu spiritu de libertate ideală, pentru că se arunce sementia de desbinari si acestea se impedece desvoltarea nationalității romane, care se astepta din nou'a ordine a lucrurilor. Lupt'a e viétia si romanulu, deca vré se aiba viétia si deca vré asi desvolta nationalitatea, se primésca lupt'a constitutionala si se o elupte in totu loculu din respu-teri, ca numai asia pote se fia Domn'u dispuitoriu in cas'a s'a si cu bunurile sale, — care pana acumu erau prad'a strainismului. — Domnulu inaintă mai multe proiecte la nouu consiliu de statu spre a formá proiecte de legi: Pentru infiintarea unei scóle de comerciu in Bucuresci; 2 pentru infiintarea camerelor de agricultura; 3, pentru mine, miniere si cariere; 4, pentru declararea Iasilor de orasii francu si intrepositu comercial; 5, pentru infiintarea de ecosposițiuni naționale prin judecie; 6 si proiectu de lege pentru ecospropriare spre a inlesni desvoltarea comerciului nationalu.

Diurnalulu „Libertatea“, care suplinea in toom'a pe „Romanulu“, e suprimatu din acelesi motive că si „Romanulu“ si mai de aproape, pentru ca intr'unu articulu despre bugetu facu calculu inspaimentatoriu pentru tiéra, cumca pela 1867 deficitulu are a fi $292 \frac{1}{2}$ milioane.

— In Romani'a de peste Milcovu s'a decretatū organisația dorobantiloru in tocmă că si cei de dincőce de Milcovu si toti intr'uniti se impartiescu in 3 inspectorate cu resiedintă in Bucuresci, Craiova si Iassi. Asemenea se infiintă in Romani'a de peste Milcovu si granitari egali organisați, si cu totii intr'uniti sub 4 inspectorate in Giurgiu, Iasi, Peatr'a si Pitesti, voru formá aperarea granitelor.

Budgetul Romaniei pe an. 1864, decretatū in virtutea statutului publ. in 2 Iuliu prin ordonantia doménescă esceptionalminte, e acesta:

Spesele statului ordinare: lei 165,767.697 33 par.	estraord. " 38,272.678 29 "
--	-----------------------------

Tōte spesele facu: lei 204,040.676 21 par.

Veniturile României

Ordinarie: 137,487 867, estraordinarie 13,072.217 in totalu tōte veniturile facu 150,570.084. Adeca deficitulu face 53,470.592 lei, care se acopere cu imprumutu de statu pe atata ad. 28,270.172 lei pentru spesele ord. si 25,200.461 pentru cele straordinarie.

Veniturile intra din: Capitatie. 27,654.325, paduri si siosele 9,886.433, patente 2,950.000, Impositu fonciaru 9,119.153, tacse de transmitere 4,873 900, dreptulu de importu 9,200.000, consumati'a sarei 6,400.000, tacse de judecati 2,230.950, esportati'a sarei 3,051.750, proprietatile statului 48,748.081, sienale 111.200, paduri 720.000, pacur'a 105.000, coloniile 1,582.131, tacse de paduri 215.095, vendiari de mobile 100.000, poste si telegrafu 4,000.000 diverse produse 6,549.852. Sum'a totala a veniturilor 137,497.870, din creantie scadiute 5,072.217, din ramasitie 8,000.000. Sum'a 150,570.087.

Spesele: Consiliul de ministri 97 200, consiliul de statu 552.000, ministeriu din intru 24,580.076, de finantie 44,866.552, de resbelu 40,182.515, de culte 26,418.044, de justitia 12,428.136, de esterne 1,643.474, de lucrari publice 16,000.000. Sum'a 165,767.997.

Adausuri la interne 804.529, la finantie 12,653.879, la resbelu 15,009.908, la culte 1,163.282, la esterne 600.000, la publice 8,000.000, la justitie 41.080. Sum'a speselor 204,040.675.

Reformele politice in Principatele Unite.

(Continuare.)

Se nu sunu reu intielesi; noi cu cele observate aici, nu voim necidicum a trage la indoieala generositatea si bun'a vointia a poterilor garante catre moldavo-romani, ci constatam numai contradicerea in fapt'a loru; eara apoi acea contradicere ni o potemu esplica numai asia, ca diplomati'a europeana intre anii 1855 si 1858 dupa informatiunile ce avuse ea pana atunci despre moldavo-romani ii tinea pe aceia curat de minorenii, de care causa compatimindule domnii diplomati se socotira ca voru face unu mare bine acelui poporu, deca ii voru da legi catu se poate mai multe formulate gat'a, pentru-ca romanii se nu aiba trebuintia de a 'si sfarma pre multu capulu cu ele, se le lipsasca si o suma de ocazuni de certa, ura si desbinari. Nu se poate nega, ca unii moldavo-romani ei insii detersa diplomatiei ocaziune de a 'i privi ca pe nisces minorenii. Aceia ara pretendintii la tronuri. Noi insine scimus pe diece insi, dintre carii catu a trecutu dela 30 Martiu 1856 pana pre la Dec. 1858 neci unulu nu era care se nu se fia tienntu cu domni'a ca amana, buna ora cam ca in anulu 1774 dupa incheierea pacii rusu-turcescii dela Cuciuc-Cainargée, pre candu toti boierii protipendanti aspira la domnia si neci unulu nu voia se aléga pre celaltu, pana candu toti devenira la siod'a idea ca se aléga dar' din alta clasa de omeni si asia candidara pe unu strainu anume Manole si pe unulu anume Brasiovenu dela Craiova, inse orbu de unu ochiu, apoi tramisera deputati la generalisimulu rusescu Romantzof, ca el'u se le aléga pe unu l'u din acei doi si se 'lu recomande la Pórtă spre intarire, eara, acela le dise: tienetive de Brasiovenulu, ca este romanu de ai vostrii, apoi este si orbu, precum le place boieriloru ca se fia Domnulu tierii, pentru-ca se nu le vedea tote blastematiile loru. Ci Romantzof a insielatu pe boieri atunci in tocca precum iau insielatu altii in altu modu si in alta direptiune la a. 1859. Romantzoff adica carele, pe atunci era a totu potinte si lucră ca Alterego alu Catarinei II, a lasatu ca sultanulu ear' se denumesc a la domnia pre oate unu grecu, inse din cei mai invetitati de ai fanarului si deprinsibine in portarea afacerilor publice. In 1858 a fostu totu insielatura, de si in favorea altoru pretendinti straini.

Ore inse tienntu a diplomati'a europeana pe moldavo-romani inca si la a. 1864 de minorenii? Pare-ni-se ca aceeasi neoi astadata nu afla cu cale de a 'i dechiara dintrodata de maiorenii, ci ea le mai octroa inca si acum cate ceva, ca si cum le-ar' fi mai pusu odata merinde la drumu, dicundule apoi: „Acum mergeti in pace, vedeti-vă in viitoru voi insive de capulu vostru, inse vai de voi deca veti cutesa a ve desface vreodata de vechiulu vostru epitropu, carele v'au aparatu o-diniora in contra poterilor crestine; eara invoielile pe care le-a facutu si pe care le va mai face si de a-ci 'nainte Semiluna cu Crucea, pe voi inca ve indatora neconditionat sol.“ — Ci noi spre a petrunde mai usioru la starea de facia a lucrului produsa prin nouale acte diplomatice se reproducemu aici alini'a a dou'a din actulu aditionalu dela 16/28 Ianu. Aceeasi suna asia:

„De si Principatele unite potu in viitoru a modifica seu schimba legile care privescu administratiunea loru din lainsu cu concursulu legalu alu toturor poterilor statorite si fara neci o interventiune, se intielege inse bine, ca aceasta facultate nu se poate intinde la legaturile care unescu Principatele cu imperiul otomanu, neci la tractatele dintre Inalt'a Pórtă si celelalte Poteri, care sunt si remanu oblegatore pentru acesta Principate.“

Aceasta alinia nu pre lunga consta din trei parti esentiale, care merita cea mai apriga luarea minte a moldavo-romanilor. Prin partea prima autonomia din lainsu si totuodata unirea Principatelor se asigura pentru viitoru din nou intru a deveratulu intielesu alu cuventului, ceea ce nu s'ar' poate pretiui de ajunsu ca unu castigu politicu si nationalu de o importantia forte mare, deca n'ar' urma si partea a treia din aceeasi alinia. Partea a dou'a din alinia lega earasi Principatele strinsu de imperiul turcescu, prin urmare si sora-

tea lui. Aceasta stipulatiune considerata numai pe deasupra apare fara indoieala ca o ursita, ca o fatalitate, la carea moldavo-romanii ar' fi se remana supusi de voia de nevoia pentru totudeauna; ea inse trasa la tribunalulu istoriei Principatelor, judecata fi cercetata din tote partile se arata in o facia mai placuta si mai mangaitore. In secolulu nostru se simte mai ca neciodata unu felu de aplecare, ba o necesitate, unu fatalismu, ca staturile mai mari se nu pota suferi altele mai mici impregiurulu loru; Europa intréga cumpanesce intr'acolo, ca ea se se reduca celu multu la vreo optu staturi mari, in care se se contopesc tote celealte mai mici, prin urmare de es. Spania cu Portugalia unu statu, Italia unita tota, Germania sau tota la unu locu, sau anca redusa din 34 celu multu la 3 staturi mai mari si mai departe. Pusetiunea geografica a Principatelor unite este prea bine cunosuta. Acelu planu inclinat precum dictu geometrii despartitu de Europa ceealalta prin Carpati si curmatu prin Dunare gravita firese catre Bisantiu, apoi domnesca acolo ori si cine va domni, ele isi voru cauta alianta la Dardanele. Rupe, smulge astazi tote legamintile seculare dintre Bisantiu si Principate, urmarile cele mai neprecalculate s'aru vedea celu multu intr'unu patrariu de secolu. Dar' ai a face acolo cu coruptiunea si cu perfidi'a resaritena, carea in sine si e unu felu de veninu periculosu? Asia este; inse moldavo-romanii se nu se mai potrute ca nisces copilandrii minorenii, ci se fia barbati intru tota poterea cuventului si se 'si formese unu caracter nationalu, carele se insufle unu respectu cu totulu diferitoru de ceea ce a vediut la ei lumea dela 1716 incocé. Si apoi ocoruptiune si perfidia se gasesce ore numai in Resaritu? — (Va urmá).

Spre deosebita atentiune pentru cei patimasi de dinti.

Doctorulu de dinti din Viena d. Blau au sositu aici in Brasovu si locuesce in piatia Nr. 27, catulu 1, in cas'a lui Riemer si se poate consulta pentru punerea dintilor artificiali si pentru alte ajutorintie medicale-dentiste pe tota diu'a dela 9 pana la 1 ora dupa prandiu.

Pana Vineri in 19 Augustu se afla aici.

Diace in interesulu propriu alu P. T. patienti, ca indata, ce vor' ceti sirele aceste, fara intardiare se 'lu cercetadia spre a le da ajutoriu in dilele cele d'antaie, pentru-ca in anulu trecutu ou tote ca 'si mai amanase plecare, totusi numai potu luá inainte pe cei cu lips'a de dinti, ce 'lu cautara prea tardi.

1—2

Nr. 156/1864.

CONCURSU

pentru vacantele statiune de invatatoriu cu urmatorele lefe:

In Juriu 80 fl.; in Booju 80 fl. 6 pamanturi aratura, fenatiu de 8 cara fenu; in Corpade 50 fl., 3 jugere aratura, 2 jugere fenatia; in Desmiru 120 fl.; in Pat'a 80 fl.; in Giur falau 40 fl.; in Rediu 100 fl.; in Aitonu 80 fl. si fenatia de 10 cara fenu; in Berchiesiu 50 fl. v. a.

In totu loculu invatatorii voru fi si cantori, pentru care, osebitu voru primi si indatinat'a plata cantorala. —

Doritorii de a ocupa acestea statiuni, se se reprezentze la oficiul protopopescu alu Cojocnei cu debuintiosele atestate pana in 20 Augustu a. c. se aiba calificatiunile recerute de inaltele ordinatiuni si se sustina eksame inaintea comisiunei scolastice archi-diecesane.

Cianu Mare in 2 Iuliu 1864.

3—3 Demetriu Szabo, adm. tract. Cosiocnii.

Cursurile la bursa in 12. Augustu 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 47 cr. v.
Augsburg	—	—	113 , 50 "
London	—	—	114 , 60 "
Imprumutulu nationalu	—	—	80 , 75 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	72 , 55 "
Actiile bancului —	—	—	784 , —
" creditului —	—	—	196 , 30 "

Obligatii desarcinarii pamentului in 8. Augustu 1864:
Bani 72·40 — Marfa 72·80